

Udføgt til at opnaa Enighed i et Fællesudvalg. Da et saadant Forslag imidlertid ikke er fremkommet, skal jeg stemme for Forslaget, der er stillet af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds. Skulde imidlertid Forslag fremkomme fra et eller andet æret Medlem om at standse Sagen og henvise den til et Udvalg, da skal jeg med Glæde støtte det og anbefale ærede Medlemmer, som dele min Anskuelse, at gjøre det Samme. Med Hensyn til det Punkt i Forslaget, der har udgjort et stort Numer i Dag, nemlig Punktet om Offeret, er jeg i en noget vanskeligt Stilling; thi jeg holder ikke af Offeret i Kirken; jeg er meget imod det, enten det er frivilligt, som det siges, eller tvungent ved Lov; thi ganske frivilligt bliver det dog neppe. Men jeg vil ikke gjerne, at der skal tillægges mig den Besskyldning for Mistillid til Folkets frie Villie, som det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Kofod) fremsatte; men jeg kan dog ikke tilbageholde, at naar flere af Sognets Medlemmer gaa op og offere til Præsten, selv om det sker aldeles frivilligt, ligger der dog en Slags Tvang for de Dvrtige til at gjøre det Samme. Derfor holder jeg ikke af Dffringer i Kirken, men jeg skulde ikke have det Mindste imod, at der til enhverfømhøist Tid maatte ydes Præsten frivillige Gaver i hans Hjem. Jeg maa maasse tilføie, at af den Grund agter jeg ikke at stemme, naar der er Tale om de to herom handlende Underændringsforslag.

S. C. D. Müller: Det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (Holm) mente, at hvad jeg havde anført om, at mange Præster nærede en Tvangs- og Laugsaaend om deres Lønningsforhold, som de havde hentet i Statskirkens Dage fra Souverainitetens Tid, var et Argument for at stemme med ham; men det kan jeg ikke forstaa. Jeg synes ikke, at vi paa andre Punkter ere saa tvrige for at bevare Embedsmændenes Udvikling i den gamle Retning, men at vi søge at føre dem ind i en ny, og jeg maa derfor fastholde, at just dette at give dem Stykke til at komme over paa et andet Standpunkt end det gamle er en Grund til ikke at stemme for et saadant For-

slag. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Zahle) gjorde gjældende, at der var Kollisioner tilføede. Ja, det er der sandelig her paa dette Punkt, idet man aldeles glemmer, at hvis man ikke vedtager det Forslag, der er stillet af de ærede Medlemmer for Beile Amts 5te Valgkreds (S. Jørgensen) og Ribe Amts 4de Valgkreds (Termanen), saa skaber man virkelig Kollisioner. Det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds (Termanen), der nærmere har udviklet det ved en tidligere Forhandling, har sandelig den fuldstændigste Ret i, at naar man samtidig paa lægger Præsten at forkynde den hellige Skrift og søge at føre dens Aand og Principer igjennem hele Livet, saa er det mærkværdigt iblandt Andet overfor det Sted, som det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds citerede forrige Gang, at den, der undervises i Ordet, skal dele med den, der underviser, at gribe ind overfor dette Ord med den mennefskelige Ordning paa en Maade, som kan forpligte den vordende Præst til Intet at modtage, trods det bestemte Ord. Det er en Kollision, man virkelig her gaar hen og skaber paa denne Maade. Nu siger jeg, at man kan have Haab om, at de yngre Mænd ikke ville hænge saa stærkt i de faste Indtægter, som den ældre Generation har været tilbøielig til. Jeg veed Mange, der samtidig men mig, have naaet 40 Aar og maasse aldrig endnu have søgt 4 St. fast. Saaledes kan man sandelig efterhaanden naae en friere Bestragning hos Præsterne af deres økonomiske Stilling, men Midlet til at lære Folkekirkens Præster, i hvilket friere økonomisk Forhold de skulle staa til deres Menigheder, er ikke at udslette de sidste Rester af Frivillighed, men langt rettere at gaa videre frem i denne Retning. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (Holm) mente, at naar man nu lod Frivilligheden bestaa, saa kunde der komme en Tid, hvor man atter omdannede den til en Tvangsbestemmelse. Her tror jeg ikke han bedømmer Tiderne ret, thi det var en overordentlig omstridt Sag, da man i 1847 efter Behandlingen i Stænderne gif den meget uheldige Ret at fortolke de gamle Love som Tvangsbestemmelser. Hvis man nu ved-